

Nr 48.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående verkställande av vissa tillbyggnadsarbeten m. m. vid Karlskrona grenadjärregementes kasernetablissemang i Karlskrona; given Stockholms slott den 11 februari 1916.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar ett belopp av 31,341 kronor må tagas i anspråk för verkställande av vissa tillbyggnadsarbeten m. m. vid Karlskrona grenadjärregementes kasernetablissemang i Karlskrona.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

G U S T A F.

B. B. E. Mörcke.

---

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 11 februari 1916.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Mörcke, anhöll härefter att få underställa Kungl. Maj:ts prövning två särskilda av arméförvaltningens fortifikations- och civila departementet gjorda framställningar angående anvisande av medel för verkställande av vissa tillbyggnadsarbeten m. m. vid Karlskrona grenadjärregementets kasernetablissemang i Karlskrona samt yttrade därvid följande:

Regements-
chefens fram-
ställning an-
gående till-
byggnad av
matsalen.

»Uti skrivelse till arméförvaltningens fortifikations- och intendentsdepartement den 15 september 1915 anmälde regementschefen, att den manskapsstyrka, som beräknades vara i tjänstgöring vid regementet, uppginge under regementsövningarna till omkring 1,700 man och under den instundande vintern till 1,716 man. Då regementets matsal icke lämpligen kunde rymma mer än 650 man och utspisning i flera än två omgångar ej kunde äga rum med hänsyn till såväl truppens som köks-

personalens tjänstgöring, vore det oundgängligen nödvändigt, att ytterligare utrymme för utspisning bereddes. Då någon lokal för anordnande av provisorisk matsal ej finnes att tillgå, hemställde regementschefen, att den nuvarande matsalen måtte i enlighet med bifogad ritning och situationsplan få tillbyggas, så att på en gång omkring 880 man skulle kunna utspisas. Kostnaderna för tillbyggnaden uppginge enligt av sakkunnig person upprättat kostnadsförslag till 8,972 kronor.

Med överlämnande av regementschefens berörda framställning hava arméförvaltningens fortifikations- och civila departement uti underdånig skrivelse den 19 oktober 1915 vitsordat behovet av ifrågavarande byggnadsarbete. Då emellertid matsalens utvidgning vore behöflig icke blott för den närmaste tiden till följd av den ökning av manskapsstyrkan, som föranletts bland annat av rådande politiska förhållanden, utan även sedermera till följd av den utvidgning, som regementet enligt 1914 års härordning skulle undergå, ansåge departementen, att kostnaden för arbetets utförande icke borde bestridas av de för neutralitetsskyddet anvisade medlen, utan hemställde departementen, att de erforderliga medlen, 8,972 kronor, måtte få av civila departementet förskjutats för att framdeles ersättas antingen av tillgängliga medel under fjärde huvudtiteln eller ock av medel, som av riksdagen kunde för detta ändamål anvisas.

Arméförvaltningens fortifikations- och civila departements yttrande den 19 oktober 1915.

Uti skrivelse till arméförvaltningens fortifikations- och intendentsdepartement den 29 september 1915 anmälde regementschefen vidare, att, enligt ett av Södra Sveriges ångpanneförening avgivet, skrivelsen bifogat utlåtande, regementets ångpanna vore hårt sliten och för svag att ensam effektuera den värme, som åtginge, då kokning av provianten och badning samtidigt påginge. Det vore därför nödvändigt att anskaffa en ny ångpanna. Erhöles en sådan, kunde den gamla begagnas såsom reservångpanna. För utnyttjande av ångpannerummets utrymme och möjliggörande av den nya ångpannans insättande borde denna och den gamla ångpannan omläggas i enlighet med ett av ångpanneföreningen framställt förslag. Sammanlagda kostnaden för anskaffning av en ny ångpanna och för verkställandet av erforderliga ändringsarbeten i pannrummet uppginge enligt upprättade kostnadsförslag till 10,031 kronor 80 öre.

Regementschefens framställning angående anskaffande av ångpanna, ångkokapparater m. m.

Med hänsyn till den beslutade utökningen av regementet med en bataljon anhölle regementschefen vidare, att två nya ångkokapparater måtte få inköpas och inmonteras för en sammanlagd kostnad av 1,385

kronor samt att, på grund av det utrymme, ifrågavarande apparater krävde, en tillbyggnad till diskrummet måtte få utföras för en beräknad kostnad av 2,427 kronor 20 öre.

Slutligen anhölle regementschefen, att för erhållande av tvättrum för kökshandräckningen samt större skafferiutrymme m. m. en tillbyggnad till köksbyggnaden måtte få utföras för en kostnad av 8,525 kronor.

Chefens för
första armé-
fördelningen
yttrande.

Chefen för första arméfördelningen tillstyrkte bifall till den av regementschefen gjorda framställningen.

Arméförvalt-
ningens forti-
fikations- och
civila departe-
ments yt-
rande.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet hava arméförvaltningens fortifikations- och civila departement i underdånig skrivelse den 30 oktober 1915 hemställt, att då de föreslagna arbetena syntes erforderliga och enär ifrågavarande kostnader huvudsakligen vore en följd av regementets genom 1914 års härordning föranledda utvidgning, men desamma icke vore inräknade i det belopp av 80,000 kronor, som redan använts till byggnadsarbeten vid regementet, civila departementet måtte bemyndigas att förskjuta de erforderliga medlen, 22,369 kronor, för att framdeles anmälas till ersättande antingen av tillgängliga medel under fjärde huvudtiteln eller ock av medel, som av riksdagen kunde för detta ändamål anvisas.

Departements-
chefen.

Enligt 1914 års härordning skall Karlskrona grenadjärregemente, som förut varit organiserat på två bataljoner, utökas med en tredje bataljon. Med anledning härav påkallas givetvis en utvidgning av regementets kasernetablissemang. För att emellertid övningsförhållandena vid regementet redan under år 1915 skulle kunna ordnas på ett betryggande sätt föreslog Kungl. Maj:tt uti den till 1914 års senare riksdag avlåtna propositionen (nr 230) angående anvisande av medel för vissa byggnadsföretag vid armén i samband med den nya härordningen, att för beredande av erforderligt förlägningsutrymme två baracker skulle för en beräknad kostnad av 80,000 kronor flyttas från Skillingaryd till Karlskrona.

Några kostnader för uppförande av kaserner vid regementet upptogos icke bland övriga av den föreslagna härordningen föranledda byggnadskostnader. Anledningen härtill var, att sedan förenämnda baracker flyttats till regementet, de borde användas, så länge de vore i fullgott skick. Först senare borde permanenta kasernbyggnader uppföras. Tidpunkten härför syntes emellertid ligga bortom den i planen för de föreslagna byggnadsarbetena angivna tidsperioden.

Riksdagen ansåg sig böra godkänna den föreslagna åtgärden samt anvisade för ändamålet för år 1915 ett belopp av 80,000 kronor att, i likhet med övriga kostnader för byggnadsarbeten i samband med den nya härordningen, förskottsvis utgå av värnskattemedel för att sedermera ersättas av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål eller annan fond, dit köpeskillingarna för nu till lantförsvaret anslagna fastigheter, vilka med riksdagens samtycke försålles, kunde komma att inflyta.

Av regementschefens förenämnda båda framställningar framgår emellertid, att regementets utökning med ytterligare en bataljon redan nu påkallar dels utvidgning av matsalsbyggnaden för en kostnad av 8,972 kronor, dels anskaffande av två nya ångkokapparater jämte en tillbyggnad av diskrummet för en kostnad av tillhoppa 3,812 kronor 20 öre, dels ock en tillbyggnad av köksbyggnaden för en kostnad av 8,525 kronor. Då jag, i likhet med vederbörande myndigheter, anser ifrågasvarande åtgärder erforderliga, finner jag mig böra tillstyrka, att desamma bringas till utförande.

Mot de beräknade kostnaderna, tillhoppa 21,309 kronor 20 öre, har jag icke något att erinra. Då dessa kostnader äro föranledda av den beslutade utvidgningen av regementet, skulle kunna ifrågasättas, huruvida desamma icke borde bestridas på samma sätt som kostnaderna för övriga av den nya härordningen föranledda byggnadsarbeten. Med hänsyn till beloppets relativt ringa storlek, torde detsamma emellertid lämpligen kunna utgå av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar, vilka därtill lämna tillgång.

Vad den föreslagna nya ångpanneanläggningen angår, finner jag även denna vara av behovet påkallad. Vid sådant förhållande och då jag icke har något att erinra mot det uppgjorda förslaget jämte kostnadsberäkning, anser jag mig böra tillstyrka arbetets utförande i enlighet med samma förslag. De för ändamålet erforderliga medlen, 10,031 kronor 80 öre, torde, såsom i liknande fall förut skett, kunna utgå från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar, vilka därtill lämna tillgång.

Jag får alltså hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva,

att av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar ett belopp av 31,341 kronor må tagas i anspråk för verkställande av vissa tillbyggnadsarbeten m. m. vid Karlskrona grenadjärregementes kasern-etablissemang i Karlskrona.»

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Harald Wiens.
